

Esy-li spěwał,
Přilnje džělat,
Strowja
Sswójbnj statof,
A twój šwjatof
Sradny je.

Sa staw spróznj
Napoř móznj
Lubosć ma;
Bóh pak šwěrnj
Přičes spať měrnj
Čerštwosć da.

Njeh ty spěwałš,
Sswěrnje džělaš
Wšchědne dnj;
Džen pak šwjatj,
Dušči datj,
Wotpocěti ty.

S njebješ mana
Njeh čji šmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Riž Bóh poda,
Wotšchěw čje!

F.

Serbske nježelske łopjena.

Wudawa šo kóždy šobotu w Smolerjez knihcizšczeri w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pšchedplatu 40 np. dostacć.

Wo pšchichodnym budže.

(Přědowanje přalata dr. theol. Haubera, generalneho
superintendenta w Ulmje. Pšchěložil K. A. F.)

(Skóncženje.)

III. Wospjet nam seženje naspomnja, w čzejej pšchitomnosćzi a w čzejim pšchewodžerštwje šo tutón budnik šjewi, wón mjenujzj pšchidže „w šwojej krašnosćzi a wšchitzy šwjeczi jandželjo š nim“. Pšchetož wyschšche duchowštwosć pšchězo šobu džěl bjerje na čzinjenju a wostajenju kaž tež podedženju čłowjekow. Njemobkrucza nam Ješuš wo mólcžkich džěczoch, šo jich jandželjo štajnje wobliczo jeho Wótza w njebješach widza? a njerěczi wón wo wješelosćzi, kotruž jandželjo w njebju maju, hdnj hřešnik pokutu čini? Kaž nětko čzile wyschšchi duchoj najšche bywanje a rolcženje, našche žiwjeńske rošwivanje na šemi še šwojim džělbracjom pšchewodžuja, tak dyrbjja woni junu tež šwědkoj bycz wo pošlednim rošrišanju, wot kotrehož wotwišuje, hacž my jako jich bratsja do šbóžneho kralestwa Božeho pódžemy, abo hacž se wšchěmi wotpadnjenyymi jandželemi do čzwile šapadnjemy.

Šlej wšchaf, kažkich pšcheczelow ty w njewidomnym šwěcze mašch: bratrowski splah we wyschšchim rjedže, nětkle hižo šwjafany pšches duchowne šwjafki š Božej šwójbu na šemi, junu pak š njeju do jeneho šbóžneho towarštwosća štwiwišchi. Staraj šo wo to, šo mohł jim tamny džěn bješ šacžerwjenja do woblicza pohladacž, a njecziń ničzo, pšchi čzimž šwjeczi jandželjo njekmědza šwědzy bycz. Ša dobre šnamjo płaczi, móže-li něčto šprawnemu čłowjekej do woczow hladacž. Šchtož pak to

nješamóže, kaž tón junu pšchěd jandželemi šwojej woczki š šemi šlozi! Tebo dla šlyšchimy jeneho pobožneho pšbnjerja w šwojim šhěrlyšchu wo jandželah spěwacž a šo modlicž, šchtož drje šměmy ša nim spěwacž:

Čzi čzinja twoju wolu,
Njeh ja tež do nej' šwolu,
Esym š nimi pózcziwy;
D njedaj mi bycz w brudže,
Njeh wostawam ja wšchudže,
Tak čzištym ducham podobny!

Sawěšcže, to je wjele wažnišche a dawa zyle hinaschu nadžiju ša žiwjenje a wumrjecže, šmēm-li šwjatych jandželow jako šwojich pšcheczelow wobhladowacž, hacž hdnj pola tych něšchto płaczu, kotřiž šu w loškomyšlnych towarštwach přeni a wulke šłowo wjedu pola šuły pod wrotami. Pšchetož čzile wšchitzy njebudza mi pomocni na šudnym dnju. D kaž budza šo štruchle potajecž, kiž šu nětkle rjekoj se rtom; kaž budza našad štwpacž dyrbjecž, kotřiž šu nětkle wšchudže přeni, hdnj płaczi, loškomyšlne šchibalštwosća wuwjedowacž a šamopašchništwosća čžericz. Džen šjewjenja jim jich pšchiswojenu dostojnosć wotdžernje a na nich ničzo šbnytkne njewostaji, hacž šchtož woprawdže šu; ty pak, kiž šu šo jim pšchisamnył a šu ša nimi běhał, šchto budza čzi potom twoje loškomyšlne towaršchništwosća pomhacž? Wone šo do wšchěch wětrow rošpróscha a tebje šameho wostaja; ale bješcheli ty jandželow towaršchniř a šu-li šwój pucž bješ poroka šhodžil, potom niž jeno wopušchčzeny štwjecž njebudžěšch na tamnym dnju, ale

wšchitzy Boži pscheczjeljo a Boži služobnizy budža twoji pscheczjeljo a tebi k pomozny. Wopomńče to, wy młodzenzojo, a sđalujče so pscheczjelstwa s tymi, kotřiž wotpadnjemych jandželow pucze khodža, hač runje tež kwět jich blawi a so psched nimi strachuje; wostańče radicho w samocze a w kłódku, hač so so na jebatym kwětle hrěječe, a wy staršchi, wobarnujče swojich synow a swoje džowki psched tajtim wobkhadom, nječerpče, so so mjes tajke towarstwa mješejy, psched kotrychž rěčemi a skutkami jandželjo nasad twochaju! Jeny to rěka derje khodžene, hdyž mamy na swojim semskim puczowanju čistych duchow sa pschewodžerjow a so teho dla nadžecž směmy, so s nimi junu do njebjesteje domowiny dońdžemy.

IV. Dale nam Snjes w našchim sčzenju wukladuje, po tajkim sakonju budže budžene. Skutki lubosče so, sa kotrymž chze so cžlowiski syn praschecž, hdyž so k budej sjewi, a to wošebje skutki lubosče, na najhubjenichimi čzinjene. Pschetož derje je wěra, psches kotruž cžlowjek poskicženu hnadu Božu sapschimnje, tola niz morwa wěra, ale žywa, kotraž psches lubosč je dželawa. Teho dla tež Jesuś hubnej wěrje, Snjeze Snjeze prajenju, njebjeste kralestwo njeľubi, ale hdyž we wěrje wolu njebjesteho Wótza čzinijch. Wola njebjesteho Wótza pak, kiž je tak kwět lubowal, so je swojeho jenicžkeho narodženeho syna dal, a wola Ssyna, kotryž naš hač do smjercze lubowasche, dže na to, so dyrbinym, wot tuteje bójskeje lubosče šhrězi, Boha sašo a Bože a Khrystuša dla bratrow lubowacž a to se skutkom a psches čzinki smilnosče wopokasowacž. Pschi tym wodži Snjes našchu pschišluschnosč wošebje na njenahladnych a nisch, po tajkim na tajkich, kotřiž njesamóža, našchu lubosč mytowacž, khiba s jonym „Bóh saplacž!“; pschetož čzinimy-li jeno tajkim dobrotu, kiž nam sašo dobrotu wopokasuja, dha mamy swoje myto prjecž. Wopomńče pak pschi tym, kak je nam s nadawkom, lubosč wopokasowacž, sa našche žiwjenje dosč čzinicž date; pschetož lubosč wopokasowacž a dobrotu čzinicž, komu wot naš k temu hdy sskladnosč pobrahuje? Sawěrnje, nekotryžkuli njeby so k tajkim wězam čziščežal, kotrež jeho nicžo njestaraju a k čzemuž wón žaneho powołanja nima, hdy by jeno swoju wschědnu pschišluschnosč a swoje powołanje w tym spósnacž chzyl, so by bóžiku kaseń lubosče dopjelnil. Wjele njetřebneho paranja w kwěče a njewužitneho skutkowanja pola cžlowjekow s teho wukhadža, so woni to nišne a wužitne nochzedža, ale sa tym honja, sčtož je jim sapowjedžene a k čzemuž njejsu powołani, a tola s tym wschěm ništo psched Bohom njewobšteji, ale jeno s tym, sčtož je wón w lubosči a se swojeje pschišluschnosče čzinil.

To je tak prawje s wutrobny tych, kiž budža junu na ľewizy stejecž, rěčane, so chzedža so s tym samolwecž: my žaneje sskladnosče k dobremu w swojim žiwjenju nje-mějachmy, a so na wobstejnošče sunu, sčtož je pobrach na jich smyšlenju. Woni je njewidža, te wschědne nawaby dopjelnenja pschišluschnosčow, dokelž se swojimaj woczomaj na kniczomnych wězach wišaju, kotrychž je jich wutroba polna, tak so w njej žadny rum wjazny k dobremu sbytkny njeje. Se wschěch stronow sem nam Boži porst kiwa a nam našche džěnske džělo pschipočasuje, ale — my sbebi druhe džělo čzinimy, hač sčtož nam wón čzinicž kasa, duž nam čzaš pobrahuje sa Bohu spodobne skutki, a hlej, kak s tobu a twojim žiwjenjom pomalu s hory dele dže: najprjedy nimašch žaneho čzaša, bórsy tež žaneho ľóšhta

wjazny k dobremu a naposledku pobrahuje čzi smyšl, kiž na sskladnosč k dobremu kěžbuje a Bože wotpohladanje, rošny. Tak wjadnje cžlowjek wot wonka nuts, a sčto sčoncžnje wysche wostanje, hač snutskowna wotemrjetosč, kucha trawa, hotowa k spalenu!

Hdyž pak sbebi hižo s tym sud pschicžehnjesch, njejsy-li dobre čzinil, k čzemuž mješsche sskladnosč a pschišluschnosč, kak wjele bóle hagle, sy-li město teho sčle čzinil! My dyrbinym swoje žiwjenje wupjelnicž se skutkami prawdosče a lubosče; kak pak, hdyž so wono město nich wupjelnja je skutkami njeprawdosče, napschnosče, s kichiwdu-čzinjenjom a potkoczowanjom bratrow, se swarjenjom a hanjenjom, s pscheshiwjenjom a s postork-dawanjom! Pobrach dobreho hižo wo sčóžnosč pschinješe, kak hagle dyrbi pscheměra sčeho njesčóžneho čzinicž! Budže to hluboše sahanibjenje, hdyž je potom kniha, do kotrejež je žiwjenje cžlowjeka sapisane, wotewrjena, a w njej nicžo njestejy, sčtož by kchwalby hódne bylo. Ale kak wulke nastroženje, steji-li kóžda strona popisana se skutkami ľóškomyslnosče, njeprawdy, sčosče! S so by to ništo wot naš na ľóžke njewsal! Nam džě je tak jasne prajene, sčto je dobre a sčto Snjes wot naš žada. Sakoń, po kotrymž budžemy junu budženi, je nam nadrobne psched woczsi stajeny; dajče sbebi nam jón do swojeje wutroby sapsacž, ale pschi tym tež to njesabycž, kak Snjes tych na pramizy posnamja, mjenujzy niz jeno jako tajkich, kotřiž dobre čzinjachu w smilnej bratrowskej lubosči, ale s dobom jako tajkich, kotřiž sbebi na swoje dobre skutki nicžo njewjedža, je tež na porstach sem njelicža, kaž to samopravi čzinja, ale du swoj pucž w ponižno-džecžazej njepojatosči a čzakaju w čzichim dopjelnjowanju swojeje pschišluschnosče na tón džěń, hđež wošo, kotrež do potajneho hlada, a ról, kiž wěrnje a prawje rěči, wojewi, sčto je na kóždym a kaju placžiwosč ma jeho čzinjenje. Sawěče, našche skutki du sa nami, sy-li w Bosy čzinjene, a nikomu njeje trjeba, je samoručnje napisowacž; njewołane wone jeho pschewodža a njewostanje nicžo potajene wote wscheho, sčtož je pruhuwudžeržaze a wohnojkrute na sudnym dnju.

V. A nětko do sud w pschichodnym budže a jeho wukonjenju. „Bójče sem, wy požohnowani mojeho Wótza, herbujče to kralestwo, kotrež wam pschihotowane je wot spoczatka kwěta!“ Tak budže kral prajicž k tym swojim na swojej prawizy; ale k tym na swojej ľewizy wón rjeknje: „Džicže prjecž wote mnje, wy sakleczi, do wěčneho wohenja, kotryž pschihotowany je čzertej a jeho jandželam! — A w o n i pónđža do wěčnej čzwile; čzi prawi pak do wěčneho žiwjenja.“ To rěka: kóždy na to město, hđež kšuscha, hđež jeho duchowni pschiwusni sy a hđež to samo placzi, sčtož je wón w tymle žiwjenju lubowal a čzinil. Tak je prawje a hinať njemožnje; pschetož dobry abo sly — kóždeho čzěnje na jeho město, do jeho prasamneje domilny se snutskownej mozu, po bójskim sakonju. Kotre kłowo sbebi junu kšuschecž pschewemny na wulkim sudnym dnju, to žana prascheń njeje. Tola kotre kłowo junu kšuschecž so nadžecž směmy, sa tym, lubowani, dajče nam pilnje myslicž a starosčiwje so pasč psched kóždej kamosmylnosču, tak so bychmy psched tym sčonjenjom wobarnowani byli, so smy so kami sbebal.

Witosčiwny a smilny Bóh pak, kiž nochze, so by sčto sšubjeny byl, ale chze, so by wschitkim ľuđom pomhane bylo, pomhaj nam psches Jesom Khrysta, tuto semske žiwjenje wjesč w stajnym pohlado-

wanju na sapłacowazu węczość a w śwědomniwym pschihotowanju na to, so bychmy hódni byli, kralestwo jeho kraśnosće herbować. Tak so psched pomysłenjom na smjercz a kud njeśtróžimy, ale swojemu kralej a kudnikaj, hdyž wón nětko pschińdže w swojej kraśnosći, i wješelom napschecziwo pńdžemy a i tej nadžiju, so naš jeha ruka tam polaže, hdyž je žiwjenje a wješeloscze dośc a luta rjanoscze po jeha prawizy węcznje.

Samjeń.

Hodow bliskoscze.

Hodow bliskoscze — kajka radośc!
 Hodow bliskoscze wobsoža.
 Ty mi dženka spomniš na dośc
 Na czaš mojom' džěcztwa,
 Kiž kaž hón je mi so minyl —
 Njebješki hón sbožowny,
 Kiž mje wodžesche dny hodow
 Pod shtomit tón jědliny.

Bože džěczo mi jón spožeci,
 Wono mi jón wupyschi.
 Komuž so na Božej semi
 Tajka radośc wosjewi,
 Tón njech nětko wupyschuje
 Kraśny shtomit hodowny
 A i nim mólczkich swjěluje
 Sa hodowne rjane dny.

Tak so bychy luboscze twoju
 S dzatownosczeju spónale,
 Wuprajike radośc swoju
 Sa tón dar tej' luboscze.
 Tute słowa se rta džěczi
 Esu kaž balsam njebješki,
 Kotryž twoju staroscze w śwěczi
 Wschitku tebi sahoji.

Tak, mój kchesczjano, wschudže
 Esy psches luboscze sbožowny,
 Shto pak Bóh czi daricze budže,
 Na lubosczi bohaty?
 Wón czi swojom' hyna sezele,
 S nim džěl hnady węcžuje,
 A węcžnom' žiwjenju cze wjedže
 A cze sbožnom' cžinicze chže.

Slej, tu widžiš Božu radu,
 Kiž psches wschitke schazy dže,
 Duž spomni tež na jeha hnady,
 Pschipošnjaj ju wutrobnje.
 W njebješčach wschě skóžby sańdu,
 Tam ta węcžna luboscze je,
 Tam ju jeha śwěrní nańdu:
 Bóh je wócžez luboscze!

Pucžowanie po Božim pišnje

abo

lajle myšle nadeněžech, Bože słowo cžitajo.

Podawa śwěrnny cžitaj „Pomhaj Bóh-a“.

I. knihi Mójsašowe, 46. staw.

(Potracžowanie.)

III. sht. 28—47, 12. Pschichedschi na Egyptowske mjesty pójcele Saub Judu doprěda, so by šebi dał wot Josefa Gosenski kraj pokasacze. Hdyž bě do njeho jacžahnyl, pschińdže Josef, so by jeha postrowil a so by so pschi nim wuplakal. Potom powuczi swojich bratrow, tak měli i Jaraonom rěcžecze, a pschedstaji jemu pjeczoch swojich bratrow a swojeho stareho nana, a sastara, hdyž je kral jim Gosenski kraj pschiswolil, swojich w poslednich drohich lětach.

28. A Saub stejizy po něhdže 40—50 mil pucža na Egyptowskich mjestach, pójla Judu předy so k Josefej, so by wón jemu pokasal město w Gosenje, hdyž mohł so Saub po Josefowym pscheproschenju sašydlicze. A hdyž běšche tón porucžnoscz doštal a hospodu pschihotował, pschińdžechu Israelske džěczi do Gosenskeho kraja.

29. Duž sapschahnu Josef swój wós a cžehnišche i kralowskeho města Memfis nělotre mile do krotkeho wječora ležazeho, horje swojemu nanej Israelej napschecziwo do Gosenskeje. A wuhladajzy jeha, pany jemu wokoło schije a plakasche dołho na jeha schiji po 22 lětnym džělenju, wschón hnuty psches džiwne wódženje Bože.

30. A Israel džěšche k Josefej: Sa chzu nětk rady wumrjecze, dofelž hym twoje woblicze widžal, so by hišcže živy.

Njeprašam so wo wschě bohatstwa Egyptowske, haj wscheho śwěta. By-li ty byl tež najšhudschi a najbėdnischi, njebny mi tola niczo tak witane bylo, khiba so twoje woblicze wuhladam: nětko chzu rady a wješelny wumrjecze — tak praji Luther.

Saubowe słowa: Sa chzu nětk rady wumrjecze, polaža nam, so bě wótzam stareho šluba „šheol“ abo podsejniški śwět jenož tak dołho strašna strona, kaž dołho so bojachu, so maju tam sańcž, doniž nješbu wuhladali bohatstwo směrowazyh snamjenjom hnady a luboscze Božej. Běchu-li pak to wuhladali, potom wumrjechu radzi, lehnychu so k spanju abo sańdžechu k swojim wótzam. Tak je wješele na smjercz w starym šlubje podacze na nadžiju.

31. Josef pak, dofelž drje bě Egyptowski kral Josefowych ludzi powšchitkownje do swojeho kraja pscheproschl, dofelž pak njebě hišcže žane město postajil, so bychy so sašydliczi, džěšche k swojim bratram a k nanowemu domej: Sa chzu, doniž so tu sašydlicze, šebi kralowski domownoscze wuprošycze, a teho dla horje doječze a Jaraonej powjedžicze a k njemu rjez: Moji bratsja a mojeho nanowy dom je ke mni pschischol i Kanaanskeho kraja, kaž by poruczil.

32. A woni šu pastyrjo, pschetož woni šu ludzo, kiž škota hladaju, a uimaju druheho powołanja; swój drobny a wulki škót, a wschitko, shtož woni maju, šu šobu pschiwjedli, so bychy tu dlějšchi czaš w kraju wostali. Duž dha mēla so kmana strona sa nich šhladacz, so mohli so sašydlicze.

33. A tak, hdyž waš Jarao budže sawolacz, so by waš šesnal, a hdyž budže so waš prašecze: Shto je wascha žiwnoscz?

34. Dha wotmoliwěcze po prawdže a wěrnosczi: Wny, twoji wotrocžny, hmy ludzo, kotsiž so je škotom žiwimny, wot nascheje mlodoścze hacž šem, my a naschi wótzojo; a to teho dla, so mohli bydlicz w Gosenskim kraju, so by so tež Jarao rošbudžil, sa Gosenski kraj. To pak wón sawěscze cžini, hdyž my jemu kručze šdželicze, so seže pastyrjo. Pschetož wschitny, kotsiž škót pašu, šu Egyptčanam po jich nabožnistwje hrosnoscz. Teho dla dyrbi kral na to hladacz, so by waš tam sašydlic, hdyž so i jeha ludom po mōžnoscz porědko šetkacze, so njebnyšcže jim byli i hněwom. Tajki kraj pak je Gosenski kraj, a wschato mōžecze jeha myšle na tón kraj dowjescze, prošcho, so by waš tam sašydlic.

Drje mējachu Egyptčzenjo wošebitu woschitku sa kruwarjow a druhu sa tajkich, kotsiž šwinje pašechu, tež chzyšche Jarao někotrych i Israelowych šynow nad swój škót postajicze. Ale pastyrške ludy Egyptčzenjo hidžachu, dofelž bě štajnje cžěžko, tajkich pschemōž, a cžěžko, jich w pošluschnosczi sašowacz. Wošebitu pschicžinu tajkeho hidženja pak šnajemy hižo i 43. stawa.

Josefowa rada, bratram data, šjenocža woboje, šprawnoscz a mudroszcz. Šeho bratsja maja šjawnje swojeho powołanja so wušnacze, haj Josef je jim sa to i dobrym pschikladom, kaž hnydom šhonimny, runjež-li šu pastyrjo po jeha słowach Egyptčanam hrosnoscz, to rěka „njecžista woschta“. Woni pak dyrbja psches tajke šjawne wušnacze šeniški wužitk dozpicze, so šo jim Gosenski kraj sa pastyrške žiwjenje wošebje pschihōdny dostanje, a i dobom tež nabožny wužitk, so w Egyptowskej bydla a tola sašowani wostanu, so njebnychu so šmēšcheli i Egyptčanami. Josef, tūton prašary politiški cžłowjek, je tak hižo wěrnoscze jašnje sapschijal, so je šprawnoscz a šjawne prajenje do woczow i dobom najwjetšcha mudroszcz.

(Potracžowanie.)

Pucžowanie na horu Sinai.

(Potracžowanie.)

Na drugi džěń hakle bě postajeny šwjedžěń. Woni šhromaždžichy so pschi narańšchej kłóštrškej muri, najpředy žónske w dołhim

czahu, wschitke psychene i najrzejšchimi rubjeszczemi, je schuórami i paczerjom a i naruczniakami, i zyle pschikrytymi mjeswoczemi, so móžachu jenož i woczomaj won hladacz. Na hłowu mējachu rubjeszczo wodžete, kotrež bē nad czókom i wlošami wobwite, so nēlajti roh nasta. Ze to spodzjwna, njerjana drašta.

So ho fwjedženšy wješelachu, wošnamjenichu psches džiwne synki, dolhe, se schije wuhhadžaze, i jich janykom pschetworjene. Wo šdaczu bē to ja nich wošebita radošč, so móžachu duzy nimo naš atlekanz hrjechtacz. Potom pschindžechu mužojo a džēczi i wjelbludami; wot žonow šdalení bēchu ho we wschelafich skupinach blisko pschi kłóschtrifich wrotach sešydali.

Tež czerwjene khorchowje i arabšimi napišmami a selenym wobrubom mējachu hobu. Kłóschtr, kotryž nēkotry krócz wob tydžen Djabeliye, t. j. tamny Beduinski splah, kotryž puczowarjom a putnikow do kłóschtra pschewodža a wschē pokladny a wschu zyrodu šem snošy, i khlēbom jastara, dawasche tež na džębnišchim fwjedženškim dnju wschitkim, mužam, žonam a džęcžom, nadošč jēdže. We wulkich mēščach mjetachu khlēby i kłóschtrifeho twarjenja dele, a delefach wudžęlešchtaj dwaj Arabaj, kotrajž štaj wošebje wot kłóschtra pschistajenaj, khlēb šwojim towaršcham pschi fwjedženju, kotšiz tu šmērom a w dobrym rjedže šedžachu. Šdyž bē kóždy fwój dar dostal, wotēdže czah. Wy džęchmy ja nimi; nēkotš mnišcha bēchu ho nam pschidali. Šedma bēchmy i wuškeho kłóschtrifeho doła wušchli, hdyž bē czah se wschej šwojej wulkosczu ja rjanosczu widžecz. Nētko hadle móžešche wschē tute rjane, šróšne, brune postawy šebi tak prawje wobhladacz a jich pišane drašty, rjane bēle blyšczachy ho mješ pišanyymi rubjeszczemi a czornej žónškej draštu. To bēšche wotmēnjenje w mnohich barbách. Džęczi bēhachu po czahu do předka a do šady, žyła kopiza mužow jęchasche na wjelbludach do wschēch kónzow a wróczy ho šašo. Na južnym brjohu na Maronowej horje na khwilku jastachu; wschelazy šalšechu na štaty a šestupachu ho na wschelafich wótrých štalach. Žony ho czapnychu, mužojo ho rošręzowachu, wschitzy bēchu wješeli a šmējachu ho. Na dobo nasta wolanza: Džijmy a šaręšajmy wjelbludy! Šodachmy ho wokoło hory dale a šestupachmy ho škóncžnje psched mēštnojcz, hdyž bēchu štany postajene, žyle pschi brjohy Maronoweje hory. Tu bēchu dwē hromadže i kamjenjom natwarili, druhu nēhdže pošta krocželow dale dnyžli přenju, a pschi kóždej hromadže arabški kšiz ja woltať postajili.

Nētko mēješche ho nabožny džěl džębnišcheho fwjedženja postajicz. Mužojo šestupachu ho kolo wokoło přenjeje hromady kamjenjom, mēšchnit šupi do šredža. Lubny czitarjo! by-li ty ras rejwazeho abo wujazeho derwišcha wuhladal, dha by mohł jrosu micž, tak je ho tutón człowjek nētkole wuprajil mēnizy, so šmėje tak wobkhad i Bohom. Wschē stawczki šatorhajzy, ruzy a hłowu štajnje njemērnje hibajzy, njerosumliwe synki wolažzy — tajki šam ho wjazzy nješnaje. Nēkotš bychu jeho ša wowrótnjeného mēli. Nētko šaręczy: Allahej poruči šaręšomny šót a rošpowjeda Beduinam, tak mēli dale czinicž. Wjelbludžazu krej dyrbja dacž wuštudnycz, doniž ju wuzija, ploty pschi šahrodach dyrbja i nej pomasacz, so fwjedže Bože žohnowanje. Mješ tym wušpewaju mužojo krotke modlitwy, žony šu ho šady nich na šemju czapnyše. Wone škutfowachu pschi tutym nabožnym škutfu i džiwnej wolažzy.

Tak šmy wuhladali woporny arabški fwjedžen. Wēm, so islam (arabška wēra) nješnaje w šwojej wuczbye, jako wschē nabožništwu na wyschšchim šthodženku štejaze, rēczne wopory, psches kotrež mohł šebi Boha a wschitkich fwjatnych pschikšilicz. Tež islam šnaje jenož nabožne šlužby i cžęczy Božej abo fwjatnych, kotrehož prošyšch wo žohnowanje, tež wo žohnowanje ša šót, kotryž ho tutón džęň šaręže i jēdži ša wošadu. Škóncžnje pak šu tola tajke fwjedženje ša tajke njejdželane šplahi woporne fwjedženje.

Žiwje dopomnichmy ho šašo na Šraelski narod. Dře bēchu jemu profetojo, wošebje Amos a Micha, Bože šajnje a Božu wolu pschipowjedali: „Pschetož, hdyž mi runje šapalne a jēdžne wopory woprujecz, nimam ja žane špodobanje nad nimi; nochzu tež na wasche tuczne džatowne wopory pohladacz“ (Amos 5, 22); ale lud njemóžešche ho tola i tutym waschnjom rošžohnowacz. Nješbu trašch tež Šraelske džęczi wuczahnyšchi i Egyptowšjeje a bludžizy w pušczinje a w Kananeškim kraju cžasto runje jako tuczki Beduinojo šwoje lēhwo postajiwšchi woprowali a powobjedowali?

Mēšchnit bē škóncžil. Nētko šta ho pschihotowanje i šaręšanju. Pschi jenotliwoščach pak nječam ho šakombžicz. Mērnje, jako mēł ho jemu nēchtó na šhribjet sešydacz, lehnje ho wjelblud na šemju; kšęš wuwjasachu jemu předkownej nošy; i hłowojzu džer-

žachu jemu nēkotš mužojo hłowu na lēwizu: Mēšchnit rēšnje a našchijina žyła bē rošręšnjenja, so krej na woltařny kšiz šyšny. Šiščeže ras rēšnje mēšchnit hnydom pod nopom, hdyž je přenja šchijina kšęcz, šwērjo bēšche morwe, so ho ani wjazzy nješibny.

(Škóncženje pschichodnje.)

Wšelake i bliska a i daloka.

Š Budyšchinka. Še žadneje pschesjenošču bēšche našche žyřwinške přjódšteještwu po woli wošadnych knjesa kandidatu duchownštwu Mróšaka i Šrodžiščęza ša našcheho noweho duchowneho wušwolilo. Šandženu šredu šmy jeho nētko i wulkim wješelom i nam witali. Šacz runje nēčžišche šymne wjedro runje jara won njewabi, bēšche tola mohł rjez žyła wošada na nohomaj, so by šwojemu nowemu pastyrjej cžęščaze powitanje pschihotowala. Šacz dale Šchiwcziz jemu žyřwine a škulške pschedšteječerstwo, škulške džęczi, wošadžina mladžina a Budyšchinskje šobustawy Šorschiskeho wojerškeho towarštwu a wjele wošadnych napscheczó cžęhnjechu. Blisko wošadžinych mješow po wušpštanju kšerlušcha: „Šhwalba budž wjeřšchnemu“ mēštopšchedšyda žyřwineho pschedšteječerstwa, knjes Donat i Šchiwcziz, noweho knjesa šararja pod rjanymy, wot Šchiwczanow štajenymy cžęštnymy wrotami i napišmom: „Bóh žohnuj wasch nutššhód“ i wutrobnyymi šłowami powita, ho jemu džakuj, so je powoľanje žyřwineho pschedšteječerstwa tak pscheczelnje pschijal, i dobom jemu pschejo, so by jeho džęlo we wošadže dolhe a žohnowane bylo. W mjenje žyšeje wošady a šchule witašche jeho k. žyřw. wučer Petrif, na to pokasuj, tak šu wošadni wschē mozy napinali, so bychu šwojemu nowemu šararjej hižo přeni džęň pokasali, so jemu wutrobny polne lubošče a dowěrjenja napscheczimo nješbu. Šnjes šarar i hnutymy šłowami wotmolwi, so cžže ho prózowacz, so mohł wschitku wopokasanu cžęšč a lubošč se šwērnyš škutfowanjom w šwojim nowym šaštojnštwu šarumacz.

Na to wróczy ho czah. Šsřjedž Šchiwcziz cžęhnješche psches druhe cžęšne wrota i napišmom: „Budžče wutrobnje powitanj“. Šdyž wón i Šchiwcziz wuštupi, štrowjachu šwony přeni krócz šwojeho noweho šararja. Na šarškim dworje, psched kotrymž bēchu Budyšchinkčęno rjane cžęšne wrota se šerbskim a nēmškim powitanjom štajili, wulka šyła luda, mješ nimi tež knjes ratarški radžicžel Šteiger a jeho knjeni mandželška a knjes šarar Šrygar-Šorschiski, na fwjedženški czah cžakachu. Šnjes ratarški radžicžel Šteiger witašche jako šastupjer kolaturštwu knjesa šararja, šwoje wješele wuprajiwšchi, so je wošada tak w jenej myšli wažny škutf nowowólbny duchowneho dokonjala; wón wupraji dale, so je do breje nadžije, so ho wošada ženje kacž nješbudže, so je i knjesej Mróšakej i tajkim dowěrjenjom napscheczimo pschišchla. Šnjes šarar w šwojim wotmolwenju wo to prošesche, so by runy šwjašł dowěrjenja a lubošče, kaž wón knještwu a gmejnu hromadže džerži, tež nastal mješ knještwom a šarškim domom. Šustla Nowakęz i Budyšchinka a Šustla Šenigez i Šchiwcziz pschepodašchtej knjesej šararjej i pěčnymaj hróncžkomaj šerbsku bibliju a šerbske špěwaške jako dar mladžiny. Šdyž bēšche hiščeže knjes Šrul jeho w mjenje škulškeho přjódšteječerstwa powital, postrowi jeho knjes šarar Šrygar jako dotalny šastupjer šarškeho mēštna a jako jeho pschichodny najbližšchi šužod, wschē šwoje pscheczja wušchijejo do štareho šerbskeho šłowa: „Daj Bóh šbože!“ Š wušpewanjom kšerlušcha: „Nječ Bohu džakuje“, ho fwjatocznošč škóncži. Šnjes šarar šastupi přeni krócz do šwojeho noweho doma, kiž bēšche hódnje wuhotowanj a rjenje wudebjeny. Škulškim džęcžom a mladžinye žakty hłód a cžoply kšofej bóršy šymu se štawow wuhnachu. Wječžor šjenoczi ho wjele wošadnych i knjesom kolatorom a i knjesom šararjom i fwjedženškej hoščinje w Nowakęz hoščęžny, mješ tym so ho mladžina i rejemi šabawješche. Pschichodnu njedželu — da-li Bóh — knjes Mróšak psches knjesa wyschšcheho žyřwinškeho radžicžela fwječž šmu dostanje, a ho do šwojeho šaštojnštwu šapokaze. Bóh luby Šnjes žohnuj našcheho noweho knjesa šararja!

Š Šrodžiščęza. Šandženu wutoru 9. dezembra bu našch nowy Boži dom i wulkej fwjatocznošču pošwječeny. Š dobom šwječesche našch šarar k. Mróšak 25 lētny jubilej šwojeho škutfowanja w našchej wošadže. Wližšchu rošprawu wo fwjedženju pschijnešemy ša tydžen.